

ආචරික විද්‍යාව



4.2 නිෂ්පාදන පිරිවැය ආශ්‍රිත මූලික සංකල්ප
සංසන්දනාත්මකව විග්‍රහ කිරීම

ආචරීක විද්‍යාව

නිපුණතා මට්ටම : 4.2

නිෂ්පාදන පිරිවැය ආශ්‍රිත මූලික සංකල්ප සංසන්දනාත්මකව විග්‍රහ කරයි

ඉගෙනුම් පල :

- නිෂ්පාදන පිරිවැය හඳුන්වයි.
- නිෂ්පාදන පිරිවැය හා සම්බන්ධ මූලික සංකල්ප පැහැදිලි කරයි.
- සෘජු පිරිවැය හා වක්‍ර පිරිවැය අතර වෙනස නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරයි.
- ගිණුම්කරණ පිරිවැය හා ආචරීක පිරිවැය අතර වෙනස නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරයි.
- යටකළ පිරිවැය හෙවත් ගිලිණු පිරිවැය නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරයි.
- ප්‍රමාණික ලාභ නිෂ්පාදන පිරිවැයෙහි ඇතුළත් කිරීමට හේතු දක්වයි.



ආචරීක විද්‍යාව

.නිෂ්පාදන පිරිවැය

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී කැප කරනු ලබන සියලුම නිෂ්පාදන සාධක වල මුදල්මය වටිනාකම නිෂ්පාදන පිරිවැය මගින් ප්‍රකාශ කෙරේ . එම වටිනාකම මගින් නිෂ්පාදනයේ සැබෑ ආවස්ථික පිරිවැය පිළිබිඹු විය යුතුය.

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක ආවස්ථික පිරිවැය වනුයේ “කිසියම් භාවිතයක් සඳහා සම්පත් යොදාගත් විට එම සම්පත් භාවිත කොට නිපදවීමට හැකියාව තිබූ ඊළඟ හොඳම විකල්පයේ වටිනාකමයි.” ඒ අනුව නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී කැප කරනු ලබන සියලුම ආචරීක සම්පත්වල ආවස්ථික පිරිවැය නිෂ්පාදන පිරිවැය ලෙස සැලකේ. ආවස්ථික පිරිවැයට අයත් පිරිවැය වගර් දෙකකි.

1. සෘජු පිරිවැය
2. වක්‍ර පිරිවැය

$$\text{ආවස්ථික පිරිවැය} = \text{සෘජු පිරිවැය} + \text{වක්‍ර පිරිවැය}$$

සෘජු පිරිවැය

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා ආයතනය විසින් පිටතින් මිලදී ගත් යෙදවුම් සඳහා වැය වන මුදල් ප්‍රමාණයයි.

උදා: - අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම සඳහා වැය කළ මුදල් ප්‍රමාණය
 ශ්‍රමිකයන්ට වැටුප් ගෙවීම සඳහා වැය කළ මුදල් ප්‍රමාණය
 ඉන්ධන විදුලිය සඳහා වැය කළ මුදල් ප්‍රමාණය

වක්‍ර පිරිවැය (ආරෝපිත පිරිවැය / ව්‍යංග පිරිවැය)

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට උපයෝගී කරගනු ලබන ආයතන සතු නිෂ්පාදන සම්පත්වල ආවස්ථික පිරිවැය වක්‍ර පිරිවැයයි.

ආයතනය තමා සතු නිෂ්පාදන සම්පත් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා යෙදවූ විට ඒ සඳහා ගෙවීමක් කළ යුතු නැතත් “වෙනත් භාවිතයක යෙද වූයේ නම්” යැයි සිතා ආරෝපිත පිරිවැයක් ලෙසට නිෂ්පාදන පිරිවැයට ඇතුළත් කළ යුතුය. වක්‍ර පිරිවැයෙහි සංරචක ලෙස,

1. අහිමි වූ වැටුප් ආදායම.
2. නිෂ්පාදකයාට හිමි වූ පොළී ආදායම.
3. ආචරීක ක්ෂය වීම.
4. ප්‍රාමාණික ලාභ හැඳින්විය හැක.

ව්‍යවසායකයකු තම ශ්‍රමය කැප කිරීමෙන් ව්‍යාපාර කටයුත්තක නිරත වී සිටියි. ඔහු තම ශ්‍රමය වෙනත් ව්‍යාපාර කටයුත්තක යෙද වූයේ නම් වැටුපක් උපයා ගත හැකි ව තිබිණි. එය ඔහුගේ අහිමි වූ වැටුප් ආදායමයි.

ආචරීක විද්‍යාව

ආයතනයක නිමවූ ඒකක	500 කි
ඒකකයක මිල	රු. 20
අමුද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම	රු. 2000
ග්‍රම්කයන්ට වැටුප් ගෙවීම	රු. 1000
ඉන්ධන හා විදුලිය සඳහා	රු. 500
ලබාගත් ණයට පොළිය	රු. 800

ව්‍යාපාර ආයතනයේ ගිණුම්කරණ ලාභය පහත පරිදිය

මුළු අයහාරය	500 x 20	10000
සෘජු පිරිවැය		(4300)
අමුද්‍රව්‍ය	2000	
වැටුප්	1000	
ඉන්ධන	500	
පොළිය	800	
ගණකාධිකරණ ලාභය		<u><u>5700</u></u>

ආචරීක විද්‍යාවේ ලාභ ගණනයේ දී සෘජු පිරිවැය මෙන්ම වක්‍ර පිරිවැයද සැලකිල්ලට ගනී. එයට හේතුව කිසියම් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියකදී ඒ සඳහා සම්පත් යෙදවීම තුළ එම නිෂ්පාදන සම්පත් යෙද වීමට තිබූ වෙනත් අවස්ථාවක් අහිමි වීමද සැලකිල්ලට ගැනීමයි.

$$\text{ආචරීක ලාභය} = \text{මුළු අයහාරය} - \text{ආචරීක පිරිවැය}$$

$$(\text{සෘජු පිරිවැය} + \text{වක්‍ර පිරිවැය})$$



උදා:-

ආප්‍රේක විද්‍යාව

ආයතනයේ නිමවූ ඒකක	500 කි
ඒකකයක මිල	රු. 20
අමුද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම	රු. 2000
ග්‍රම්කයන්ට වැටුප් ගෙවීම	රු. 1000
ඉන්ධන හා විදුලිය සඳහා	රු. 500
ලබාගත් ණයට පොළිය	රු. 800
අහිමි වූ වැටුප් ආදායම	රු. 500
ආප්‍රේක ක්ෂය	රු. 200
අහිමි පොළී ආදායම	රු. 100
ප්‍රාමාණික ලාභ	රු. 1000

ව්‍යාපාර ආයතනයේ ගිණුම්කරණ ලාභය පහත පරිදිය

මුළු අයහාරය	500 x 20		10000
සෘජු පිරිවැය		4300	
අමුද්‍රව්‍ය	2000		
වැටුප්	1000		
ඉන්ධන	500		
ණය පොළිය	800		
වක්‍ර පිරිවැය		1800	
අහිමි වූ වැටුප්	500		
ආප්‍රේක ක්ෂය	200		
අහිමි පොළිය	100		
ප්‍රාමාණික ලාභ	1000		
ආප්‍රේක පිරිවැය			(6100)
(සෘජු පිරිවැය + වක්‍ර පිරිවැය)			
ආප්‍රේක ලාභය			<u><u>3900</u></u>

ආප්‍රේක ලාභ නිවැරදිව ගණනය වීමට නම් ඒ හා සම්බන්ධ ආවස්ථික පිරිවැය නිවැරදිව ගණනය විය යුතුය. නැතහොත් ගනු ලබන ආප්‍රේක තීරණ අකායර්ක්ෂම වේ. ආවස්ථික පිරිවැයට ඇතුළත් නොවන

ආචරීක විද්‍යාව

දෑ ඇතුළු කිරීම හෝ ආවස්ථික පිරිවැයට ඇතුළු වන දෑ ඇතුළු නොකිරීම දෝෂ සහිත විය හැකි නිසා එම තෝරා ගැනීම සම්බන්ධ වැදගත් සංකල්පයක් ලෙසට **ගිලුණු පිරිවැය** සංකල්පය සැලකේ.

ගිලුණු පිරිවැය (Sunk Cost) - යටකල පිරිවැය

අතීතයේ වැය කරන ලද පිරිවැය ව්‍යවස්ථාපයේ ආපසු ලබාගත නොහැකි නම් එය **ගිලුණු පිරිවැය** හෙවත් **යටකල පිරිවැය** ලෙස සැලකේ. නිෂ්පාදන ආයතන කෙටි කාලයේදී ස්ථාවර වත්කම් මිලදී ගැනීම සඳහා දරන පිරිවැය හෙවත් ස්ථාවර පිරිවැය මෙයින් අදහස් කෙරේ.

උදා:-

- කෙටිකාලීන ආයතනයක් ස්ථාවර වත්කම් මිලට ගැනීම සඳහා දරන ලද පිරිවැය.
- විත්‍රපටියක් බැලීමට ප්‍රවේශ පත්‍රයක් ගෙන අතරමග දී ශාලාවෙන් පිටතට පැමිණීම.
- ගමනාන්තය දක්වා බස් ටිකට් පතක් මිලදී ගෙන මග දී බසයෙන් බැසීම.

කෙටි කාලයේ දී නිෂ්පාදන ආයතනයක් නිෂ්පාදන තීරණ ගැනීමේ දී ස්ථාවර පිරිවැය සැලකිල්ලට නොගනී. කෙටි කාලයේදී නිෂ්පාදන ආයතන ක්‍රියාත්මක කලත් වසා දමා තිබුනත් ස්ථාවර පිරිවැය වෙනස් නොවේ. එබැවින් කෙටි කාලයේ දී නිෂ්පාදනය කරනවාද ? නිෂ්පාදනය නොකරනවාද යන්න තීරණය කිරීමේදී ආයතනයේ ස්ථාවර පිරිවැය අදාල නොවේ. එබැවින් කෙටිකාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී නිෂ්පාදන තීරණ ගැනීමට කෙටිකලයේ දී සිදුවන පිරිවැය සහ ප්‍රතිලාභ සැලකිල්ලට ගනී.

